

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs XIII. Genae illius sicut areolae aromatum consitae à pigmentarijs.
Labia eius lilia distillantia myrram primam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

virtutibus vitijsque sit sublimi voce & mente annuntiat : qui est quasi aquila super Domum Dei, quia subtilis intelligentiæ acumine diuinitati intendens, ad contemplatiuæ vitæ subtilitatem sibi commissos prouocat, expandens super eos alas defensionis suæ, quibus eos & doctrinæ studio & orationum suffragio à malignorum spirituum insidijs conferuet.

Oculi dilecti cur dicatur esse sicut oculi columbarum super riuulos aquarum, quæ lacte sunt lotæ.

Et resident iuxta fluentia plenissima.

Sed isti oculi dilecti sunt sicut columba, quæ lacte sunt lotæ, quia sancti speculatores super domum Dei intendentes, si verè oculi Dei sunt, habent opera simplicitatis & innocentiae, cum cordis & corporis castitate, quibus & se, & sibi subiectos ad vitam nutriunt æternam. Et vnde hoc? quia morantur super riuulos aquarum, & resident iuxta fluentia plenissima. Hæc nempe est naturalis consuetudo columbarum, vt super riuos aquarum sedentes aduentum præcaueant, accipitrum : quia ergò speculatores isti super riuulos aquarum, hoc est sententias scripturarum commorantur, idcirco sciunt & sibi & subiectis prouidere, mores componendo siue corrigendo, atque hostis antiqui insidias præcauendo. Resident quoq; iuxta fluentia plenissima, quia quotidiano ante oculos habent vtriusque testamenti documenta, quæ reuerà non tantum plena, sed & plenissima sunt omnium Sacra-

mentorum scientiâ, quæ & in vno per figuras & ænigmata proponuntur, & in altero in veritate exhibita prædicantur. Et in hoc tertio membro, vnus gemini coloris in corpore dilecti superius prædicanti considerandus est, videlicet candor, vt animæ lacteo colore lotæ castitatis & munditiæ præferant insignem.

VERSUS XIII.

Genæ illius sicut areolæ aromatum consistit à pigmentarijs. Labia eius lilia distillantia myrram primam.

Genæ dilecti non inconuenientes, diuersarum pluralitate virtutum veluti multitudine pilorum virilitatem animi prætendentium, propositum suum decorantes quidum à voluptate oculorum siue aurium, cæterumque sensuum, ciborum quoque & vestium, aliarumque rerum huius mundi delectabilium pro Deo abstinent, quot de se continentiae, odoramenta spargunt, quasi tot aromatum areolæ construunt.

Nam, verbi gratiâ, oculorum reuerenda compressio, siue reflexio, pulchra quædam est areola, in quâ quod continentiae refulgent merita, quasi tot aromatum redolent odoramina. Au-

Per genas dilecti accipiuntur Continentes.

Cur hæ genæ assimilentur areolis aromatum, quæ diuersarum sunt specierum.

ris

ris quoque & os, nates & manus quædam possunt dici *areolæ*, quæ quia bonarum malarumue rerum sunt perceptibiles, quædam autem res cum in sui naturâ bonæ sint, plærumque abusione participatum malæ fiunt, quotiescunque ipsarum rerum irrationabiles appetitus, virtutis amore franguntur, redoleant istæ spirituum aromatum speciebus conferruntur, ut vnumquodque aroma secundum id redoleant, secundum quod qualitas continentia generat, quia quò magis reo oblectat, eò magis ipsius rei continentia Deo commendat.

Areolæ istæ à pigmentarijs confitecur dicantur.

Sed quia istæ continentia discretionis virtute competentem debent habere statum, ut neque naturalis necessitudo vertatur in vitium, neque virtutis rigor honestum excedat modum, rectè *areolæ istæ à pigmentarijs dicuntur confitecur*, quia non passim, non indiscretè, & quasi confusè sed ordinabiliter, & compositè, & cum ratione huiusmodi continentia in suis sunt areolis confitecur, ab illis videlicet, qui huius confitionis scientiam habuisse probantur. Isti nempe pigmentarij sancti sunt Apostoli, sanctique Doctores, qui in suis dictis & scriptis virtutum species quasi quædam pigmenta ostendunt, ex quibus contra vitia & peccata veluti contra motus animæ quod-

Pigmentarij fuerunt Apostoli.

dam saluberrimum componunt antidotum. *Genæ ergò dilecti sicut areolæ aromatum, quæ confitecur sunt à pigmentarijs*, quia profectò hi, qui diuersæ continentia odores exsemitunt, ex Sactorum Patrum dictis & gestis colligant, quicquid in suis moribus diligentia & honestatis conficiunt.

Considerandum verò quod in hoc quoque membro superius prælibatæ pulchritudinis geminus color, scilicet, rubor & candor, refulgeat, ut in exteriori habitu interior denotetur, quia dum istæ genæ rubent & candent, testimonium dant & castitatis pudori, & continentia labori, ubi non facile dijudicari possit, quis color sit eminentior, vel in martyrio rubor, vel in virginitate candor, quia & virginitas in martyribus reperitur, & ipsa Martyres facit. Nempe in his generis vna in re duo attenduntur, quia in vniuscuiusque virtute continentia & castitatis refulget meritum, & martyrij pro labore speratur præmium.

Martyrium an castitati præferendum non facile potest dijudicari.

Labia eius lilia distillantia myrram primam; Ecce pigmentarij quorum industria in generis pudicitia præfulget gratia, Prædicatores scilicet sancti, qui ideo per labia designantur, quia eorum prædicatione diuersa virtutum pigmenta

Per labia sponsores prædicatores significatur.

menta conficiuntur. *Qui sunt quasi lilia, quia & ad integritatem munditiamque vitæ seruandam dant præceptum, & ad vulnera animarum sananda dant consiliū, & possunt dicere cum Apostolo, Christi bonus odor sumus Deo in his qui salui fiunt.* Lili enim natura candorem simul & odorem præfert, & curandis vulneribus plurimum sanitatis confert.

2. Cor. 2.

Prædicato-
res cur affi-
mulentur
liliis distil-
lantibus
myrram
primam.

Quæ lilia sunt distillantia myrram primam, id est optimam, quia dum pro integritate & munditiâ cordis & corporis seruandâ, vitia atque peccata in semetipsis mortificant, alijsque eadem facienda verbo & exemplo incessanter prædicant, profectò ostendunt, quantam erga Deum & proximum charitatem habeant.

Charitas enim dici potest myrra prima, id est optima & probata, quia ibi vera & perfecta est, omnia extinguit in homine vitiorum incentiua: sicut enim myrra mortuorum corpora condiuntur, ne putrescant, ita charitate diuinæ animæ roborantur, ne putredinem vitiorum incurrant.

Et in hoc quoque corporis sui membro, dilectus candidus est & rubicundus, quia in sanctis Prædicatoribus suis pro lilio castitatis candidus dicitur, per myrram verò passionis, *omnes enim qui in Christo pie volunt viuere, persecutionem patientur rubicundus prædicatur.*

2. Tim. 3.

VERSUS XIV.

Manus illius tornatiles aureæ, plene hyacinthis. Venter eius eburneus, distinctus saphyris.

SI ad ipsum caput respiciamus, *Manus Dei ad ipsum caput respiciendo quare tornatiles dicantur.* Manus eius profectò tornatiles & aureæ sunt, quia de eo scriptum est, *quàm magnificata sunt opera tua Domine, omnia in sapientia fecisti: qui enim torno operatur citius, & perfectius, atque planius operatur. Quis verò vnquam citius, & perfectius, siue planius est operatus, quàm ipse Deus? valde enim citò fecit, quæ facere disposuit, quia solummodo, dixit, & facta sunt, atque vno eodemque tempore; licet diuerso modo, diuersâ quoque forma eius dixisse fecisse fuit. Perfectius eo nemo operatus est, quia non diminuta, vel per partes, & quæ adhuc melioranda essent, sed omnia perfecta fecit, & semel fecisse totum & integrum fecisse fuit. Porro planius nihil eius opere fuit, quia nullo impedimento natura rerum retardari potuit, sed quem semel accipit cursum modumque pro perpetua lege seruauit: nihil in eius operibus distortum & inæquale, diminutum vel superfluum, quia omnia in mensurâ & numero & pondere constituit.* *Sap. II. Benè ergò manus eius tornatiles fuerunt, quia tanta, vt dictum est, velocitate*

Manus Dei
ad ipsum ca-
put respi-
ciendo
quare tor-
natiles di-
cantur.

Psal. 103.

Ps. 32.

Sap. II.

tate